

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 161g/2026

privind excepția de neconstituționalitate
a articolului 320 alin. (1) teza a II-a din Codul de procedură penală

*(participarea procurorului la judecarea cauzei penale în cazul derogării de
competență de către Procurorul General)*

CHIȘINĂU

6 august 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

domnii Domnica MANOLE, *Președinte*,
domnii Sergiu LITVINENCO,
domnii Ion MALANCIUC,
domnii Viorica PUICA,
domnii Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea domnului Cristian Rotaru, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 23 iulie 2026,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 6 august 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „la judecarea cauzei în primă instanță participă procurorul care a condus urmărirea penală sau, după caz, a efectuat de sine stătător urmărirea penală în cauza dată” din articolul 320 alin. (1) din Codul de procedură penală, ridicată de dl avocat Nicu Șendrea, în interesele domnului Vladimir Chitorog, parte în dosarul nr. 1-34/2026, pendinte la Judecătoria Hâncești, sediul Leova.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Nicolae Zaharia, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele cauzei penale

3. Prin ordonanțele din 15 mai 2024 și din 6 octombrie 2025, Procurorul General interimar a dispus efectuarea urmăririi penale de către Procuratura Hâncești, oficiul Leova, în două cauze pornite în temeiul bănuielii rezonabile privind săvârșirea infracțiunilor prevăzute de articolele 284 alin. (1) (*crearea sau conducerea unei organizații criminale*) și 243 alin. (3) literele a) și b) (*spălarea banilor*) din Codul penal.

4. La 7 aprilie 2026, un procuror din cadrul Procuraturii Hâncești, oficiul Leova, a trimis Judecătoria Hâncești, sediul Leova, cauza penală de învinuire a domnului Vladimir Chitorog, acuzat de comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 42 alin. (5) (*complicitatea*) și 46 (*grupul criminal organizat*), raportate la articolul 284 alin. (1), precum și de comiterea infracțiunilor

prevăzute la articolele 42 alin. (3) (*organizarea*) și 45 alin. (1) (*participația complexă*), raportate la articolul 243 alin. (3) literele a) și b) din Codul penal.

5. La 1 iulie 2026, în cadrul ședinței de judecată, dl avocat Nicu Șendrea a ridicat, în interesele dlui Vladimir Chitorog, excepția de neconstituționalitate a textului „la judecarea cauzei în primă instanță participă procurorul care a condus urmărirea penală sau, după caz, a efectuat de sine stătător urmărirea penală în cauza dată” din articolul 320 alin. (1) din Codul de procedură penală.

6. Printr-o încheiere din 1 iulie 2026, Judecătoria Hâncești a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26

Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

8. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 320

Participarea procurorului la judecarea cauzei și efectele neprezentării lui. Renunțarea la învinuire

„(1) Participarea procurorului la judecarea cauzei este obligatorie și el își exercită atribuțiile prevăzute în art. 53. **La judecarea cauzei în primă instanță participă procurorul care a condus urmărirea penală sau, după caz, a efectuat de sine stătător urmărirea penală în cauza dată.** În caz de imposibilitate a participării acestuia, procurorul ierarhic superior dispune, participarea la ședință a altui procuror. În caz de necesitate, procurorul ierarhic superior poate dispune participarea unui grup de procurori.

(2) Reprezentând învinuirea de stat, procurorul se călăuzește de dispozițiile legii și de propria sa convingere bazată pe probele cercetate în ședința de judecată.

(3) Neprezentarea procurorului la ședința de judecată atrage amânarea ședinței cu informarea despre acest fapt a procurorului ierarhic superior. Pentru lipsă nemotivată, procurorul este sancționat cu amendă judiciară.

(4) Dacă, pe parcursul judecării cauzei, se constată că procurorul este în imposibilitate de a participa în continuare la ședință, el poate fi înlocuit cu un alt procuror. Procurorului care a intervenit în proces instanța îi oferă timp suficient pentru a lua cunoștință de materialele cauzei, inclusiv de cele cercetate în instanță, și pentru a se pregăti de participarea de mai departe în proces, însă înlocuirea procurorului nu necesită reluarea judecării cauzei de la început. Procurorul este în drept să solicite repetarea unor acțiuni procesuale deja efectuate în ședință în lipsa lui dacă are de concretizat chestiuni suplimentare.

(5) Dacă, în procesul judecării cauzei, ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată nu confirmă învinuirea adusă inculpatului, procurorul este obligat să renunțe parțial sau integral la învinuire. Renunțarea procurorului la învinuire se face prin ordonanță motivată și atrage adoptarea de către instanța de judecată a unei sentințe de achitare sau de încetare a procesului penal.”

ÎN DREPT**A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate**

9. Autorul sesizării afirmă că prevederile contestate generează incertitudine juridică și permit interpretări diferite cu privire la temeiul juridic de participare a procurorului la etapa judecării cauzei penale.

10. Totodată, autorul sesizării menționează că în cazul investigării unor infracțiuni, pentru care legislatorul a atribuit competența procuraturilor specializate, competența procurorului de a susține învinuirea în instanță trebuie analizată nu doar prin prisma dispozițiilor Codului de procedură penală, ci și în coroborare cu dispozițiile Legii cu privire la Procuratură, care delimitează competențele dintre procuraturile teritoriale și cele specializate.

11. În opinia autorului, în situația în care competența de exercitare sau conducere a urmăririi penale a fost atribuită unei procuraturi teritoriale printr-un act al Procurorului General, iar pentru aceeași infracțiune legislatorul a atribuit în mod expres competența procuraturilor specializate, articolul 320 alin. (1) din Codul de procedură penală omite să reglementeze care procuror urmează să susțină învinuirea în instanța de judecată.

12. În aceste condiții, autorul consideră că inculpatul nu poate prevedea, în baza legii, care este autoritatea competentă să exercite funcția acuzării la faza judecării și nici nu dispune de criterii legale obiective pentru verificarea acestei competențe, circumstanțe care afectează previzibilitatea legii și, implicit, dreptul la apărare și la un proces echitabil.

13. Prin urmare, autorul excepției pretinde că dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 1 alin. (3), 20, 23, 26 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

14. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

15. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

16. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte în proces. Astfel, Curtea constată că excepția este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

17. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „la judecarea cauzei în primă instanță participă procurorul care a condus urmărirea penală sau, după caz, a efectuat de sine stătător urmărirea penală în cauza dată” din articolul 320 alin. (1) din Codul de procedură penală. Curtea observă că prevederile articolului 320 alin. (1) din Codul de procedură penală au constituit anterior obiect al controlului de constituționalitate (a se vedea DCC nr. 6 din 23 ianuarie 2020), însă din perspectiva altor critici de neconstituționalitate decât cele formulate de autorul excepției. Prin urmare,

Curtea constată că, sub acest aspect, condiția de admisibilitate este îndeplinită.

18. Curtea notează că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză penală în primă instanță. Astfel, Curtea admite că instanța de judecată ar putea ține cont de prevederile contestate la soluționarea cauzei.

19. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 87 din 25 iulie 2024, § 15).

20. Autorul excepției a susținut că prevederile contestate sunt contrare articolelor 1 alin. (3) (*preeminența dreptului*), 20 (*accesul liber la justiție*), 23 (*calitatea legii*), 26 (*dreptul la apărare*) și 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) din Constituție.

21. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că articolul 1 alin. (3) din Constituție are un caracter general, constituie un imperativ care stă la baza oricăror reglementări, nu poate reprezenta un reper individual și separat și poate fi invocat, de regulă, dacă se constată aplicabilitatea acestuia împreună cu alte dispoziții din Constituție (a se vedea DCC nr. 17 din 21 martie 2024, § 23).

22. În mod similar, referitor la incidența articolelor 23 și 54 din Constituție, Curtea reiterează că acestea pot fi invocate dacă se constată aplicabilitatea lor împreună cu un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 73 din 20 iunie 2024, § 23).

23. Referitor la articolele 20 și 26 din Constituție, Curtea notează că autorul sesizării a afirmat, în principal, neconstituționalitatea pretensei omisiuni legislative de a reglementa competența de reprezentare a acuzării în instanță, în condițiile în care competența de exercitare sau conducere a urmăririi penale a fost atribuită printr-un act individual al Procurorului General. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că omisiunea legislativă poate constitui obiect de examinare dacă prin aceasta este afectat un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 86 din 25 iulie 2024, § 18; DCC nr. 58 din 2 aprilie 2026, § 25).

24. Curtea menționează că articolul 20 din Constituție, care reglementează dreptul de acces liber la justiție, este corespondentul prevederilor articolului 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, iar articolul 26 din Constituție, care garantează în mod distinct dreptul la apărare, este corespondentul prevederilor articolului 6 § 3 din Convenție. Astfel, garanțiile stabilite de articolul 26 din Constituție reprezintă aspecte precise ale dreptului la un proces echitabil prevăzut de articolul 20 din Constituție și articolul 6 din Convenție (a se vedea DCC nr. 37 din 25 aprilie 2024, § 22).

25. Curtea reține că la examinarea unei cauze penale în instanța de judecată procurorul are, *inter alia*, atribuția de a reprezenta învinuirea în numele statului și prezintă în ședința de judecată probele acuzării (a se vedea articolul 53 alin. (1) pct. 1) din Codul de procedură penală). Totodată, la judecarea cauzei în primă instanță participă procurorul care a condus

urmărirea penală sau, după caz, a efectuat de sine stătător urmărirea penală în cauza dată. În caz de imposibilitate a participării acestuia, procurorul ierarhic superior dispune participarea la ședință a altui procuror (a se vedea articolul 320 alin. (1) din Cod).

26. În același timp, Curtea observă că legislatorul a instituit și o excepție de la regula generală menționată mai sus, care îi oferă Procurorului General și adjuncților acestuia prerogativa de a dispune, printr-o ordonanță motivată, efectuarea urmăririi penale de către orice organ de urmărire penală în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală (a se vedea articolul 271 alin. (7) din Cod). În mod similar, Procurorul General poate dispune, motivat, transmiterea cauzei de la un organ de urmărire penală unui alt organ de urmărire penală, în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală (a se vedea articolul 257 alin. (5) din Cod).

27. De asemenea, Curtea are în vedere că, potrivit Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, Procuratura este un sistem unic, care include: a) Procuratura Generală; b) procuraturile specializate; c) procuraturile teritoriale (a se vedea articolul 7 alin. (1) din Legea menționată). Procuraturile specializate activează în domenii speciale și își exercită atribuțiile pe întreg teritoriul Republicii Moldova (a se vedea articolul 9 alin. (1) din Legea menționată). Având în vedere specificul atribuțiilor fiecărei subdiviziuni, delimitarea dintre procuraturile specializate și cele teritoriale are loc în funcție de criteriile de competență *ratione materiae* sau *ratione personae*.

28. Autorul a obiectat că articolul 320 alin. (1) din Codul de procedură penală omite să reglementeze care procuror urmează să susțină învinuirea în instanța de judecată în ipoteza în care competența de exercitare sau conducere a urmăririi penale a fost atribuită unei procuraturi teritoriale printr-un act al Procurorului General, iar pentru aceeași infracțiune legislatorul a atribuit în mod expres competența procuraturilor specializate.

29. Pornind de la criticile formulate, Curtea constată că autorul excepției nu evidențiază un raport de contrarietate între dispozițiile contestate și prevederile articolelor 20 și 26 din Constituție, ci deduce pretinsa neconstituționalitate din lipsa unei reglementări exprese privind procurorul care urmează să susțină învinuirea în ipoteza menționată. Or, această critică privește, în esență, repartizarea competențelor și organizarea activității între structurile care alcătuiesc sistemul Procuraturii. Apartenența procurorului care susține învinuirea la o procuratură teritorială sau specializată nu afectează, prin ea însăși, posibilitatea inculpatului de a cunoaște acuzația, de a contesta probele acuzării, de a formula cereri și obiecții și de a beneficia de asistență juridică. De altfel, potrivit articolului 124 alin. (3) din Constituție, stabilirea competențelor, a modului de organizare și de funcționare a Procuraturii țin de atribuția Parlamentului.

30. Mai mult, în cadrul ședinței de judecată, președintele ședinței stabilește atât identitatea procurorului, cât și documentele care confirmă calitatea și împuternicirile acestuia (a se vedea articolul 359 alin. (1) din

Codul de procedură penală). Din aceste motive, Curtea nu reține incidența articolelor 20 și 26 din Constituție.

31. Referitor la pretinsa neconcordanță sesizată de către autor dintre dispozițiile Codului de procedură penală și ale Legii cu privire la Procuratură, în partea ce ține de actul discreționar al Procurorului General și competența legală a procuraturilor specializate, Curtea reiterează că o pretinsă incompatibilitate între două sau mai multe norme infraconstituționale cuprinse în acte normative distincte sau în același act normativ nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și de aplicare a legii, a cărei rezolvare le revine, prin definiție, instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 98 din 1 august 2024, § 25; DCC nr. 34 din 5 martie 2026, § 32).

32. Pentru că nu s-a demonstrat incidența unui drept fundamental, Curtea constată că nici articolele 1 alin. (3), 23 și 54 din Constituție nu sunt incidente.

33. Pe baza celor menționate, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2), (3) lit. (d) și (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „la judecarea cauzei în primă instanță participă procurorul care a condus urmărirea penală sau, după caz, a efectuat de sine stătător urmărirea penală în cauza dată” din articolul 320 alin. (1) din Codul de procedură penală, ridicată de dl avocat Nicu Șendrea, în interesele dlui Vladimir Chitorog, parte în dosarul nr. 1-34/2026, pendinte la Judecătoria Hâncești, sediul Leova.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 6 august 2026
DCC nr. 133
Dosarul nr. 161g/2026*